

Venals

DEL TERME DE CALVIÀ

revista informativa i cultural

Sa Cala Estiu!

Editorial

2

EDITORIAL

Calvià sancionarà a les persones que varen arrassar, amb unes obres ilegals, una vila romana del segle I a Santa Ponça.

Aquests eren els titulars de molts dels diaris illencs quan es va descobrir que una empresa constructora s'havia carregat una villa romana del segle I. Es tractava, segons indica tot, d'una factoria de peix que podria ser única a Mallorca, de la qual ja n'havia desapareguda la major part davall un xalet i el centre comercial que fan just a l'entrada de Santa Ponça, a mà dreta.

Es diu, també, que quan es va veure que s'iniciava el centre comercial, es va acotar un espai de 15 x 45 m. on es va començar el treball arqueològic que els va fer arribar a la conclusió abans descrita: Es tractava d'una important villa romana, en concret una factoria de peix que podria esser única a l'illa.

I els nostre lectors es demanaran, a què ve tot això per Editorial? La contestació és ràpida. A que l'Ajuntament no ens va fer ni punyetero cas. A la REVista de Gener del 85 mostràvem un reportatge fotogràfic i una crònica advertint de la troballa d'aquesta villa, i advertint al mateix temps del perill de destrucció en què es trobava, però malgrat això, aquesta villa ja no existeix.

I com ens va dir la mateixa Margarida Orfila, Calvià és un lloc ric en història, però gens cuidat i expoliat continuament. El poc interès municipal en preservar els testimonis d'altres civilitzacions i l'especulació sense escrúpols ho estan fent possible. Record, amb vergonya per una altra persona, que a un Plenari de l'altre Consistori, es va dir que l'ajuntament hauria de senyalitzar els jaciments arqueològics dins el P.G.O.U. per evitar la seva destrucció, com acabava de passar aquells dies amb varius talaiots a Son Ferrer,

contestant un dels Regidors: "Total, per un caramull de pedres...". Caramull que, com tots sabem, constitua una part integrant de la nostra història i de la nostra cultura.

"Caramulls" com aquest han desaparegut sense que ningú se n'adonàs, però encara en queden, pocs, però en queden, ara correspon als estaments oficials fer el possible per preservar-los dels depredadors mecànics, i a l'Ajuntament incluirer-los dins el P.G.O.U. i evitar la seva destrucció.

Amb tots aquests que han tengut la sort de quedar intactes, encara que sigui parcialment, la solució que pot prendre és preservar-los i acondicionar-los perquè puguin esser visitats i estudiats, fent-los, per exemple, el centre d'una zona verda.

El Consistori té els medis i els coneixements necessaris per a fer-ho, només clà posar-s'hi, i la nostra història és prou important com per tenir-la oblidada i recordar-se'n només quan no es pot fer res.

Noticiari

3

NOTICIARI LOCAL

- Com diu la nostra Portada, Adéu estiu, perquè a la fi ha arribat el fred i els negocis de llenya recuperen el bon humor. Acabam així una altra estació turística i esperem que, amb ella, acabin també tots les problemes que es deriven d'aquest món que proporciona a tot el nostre Terme l'aliment necessari per viure tot l'any. Esperem que s'acabi l'especulació, que privi la qualitat per damunt la quantitat i massificació, que els serveis millorin, que... que tot vagi millor, punyeta!

- Pareix esser que A.P. de Calvià reconsiderarà la seva posició enfront dels pactes de gestió signats entre els tres grups polítics per governar l'Ajuntament fins les properes eleccions, insinuant que es podria arribar a la ruptura dels mateixos per part seva.

- A Santa Ponça, just davant les Cases de la Possessió es construirà un Parc de Bombers del qual l'execució i el manteniment aniran a càrrec del Consell que el podrà utilitzar durant 10 anys, passats els quals serà de l'Ajuntament.

- Sembla que, a la fi, el Museu de Ca'n Verger es posarà en funcionament, amb un pressupost de 20 milions, dels que l'Ajuntament n'aporta el 40 % i la resta el C.I.M. i el Ministeri de Cultura.

- Es parla de que s'han cedit uns terrenys per a fer un Institut de B.U.P. a Santa Ponça.

- Tot pareix indicar que, abans de Nadal, a Calvià podrem veure TV-3, ja que el Consistori ha pressupostat 5 milions per a instal·lar un subrepetidor que agafarà la senyal que vengui d'Alfàbia.

- L'Escola-Taller de Belles Arts, situada al Club de Gel, començarà en breu a impartir les seves classes. Hi ha que dir que els professors procedeixen de la Facultad de Belles Arts d'Uruguay, la qual cosa pot avalar per si mateixa la qualitat dels cursos. Varen venir a Calvià a presentar-lo, però sembla que la nostra població, equivocadament, no presta molta atenció a aquestes coses ni els dóna la importància que tenen.

Veïnats recolça totalment aquesta iniciativa i es posa a la disposició del professorat del Centre.

REVISTA VEÏNATS

P.M. 1/1.983.

Han Col.laborat:

Carme López.
Xisca Esteve.
Joan Rubio.
Antoni Pallicer.
Julià Vicens.
Pere Morey.
Pep Suàrez.
Antònia Barceló.
F. Jiménez.
J. Antº Castell.
Miquel Herrera.
Margalida Cabrer.

Fotografies: Joan Vidal.

Portada: Miquel Herrera.

Hem Coordinat: Pep Rubio.
Manuel Suàrez.

Ajuntament

4

EL PLENARI DEL MES

El Gabinet de Premsa de l'Ajuntament de Calvià, ens fa arribar el següent comunicat de Premsa:

El acondicionamiento de una zona verde en la Urbanización de Son Ferrer con presupuesto de 9.271.000 pts. fue uno de los Acuerdos adoptados en el Pleno Municipal del Ayuntamiento de Calvià, celebrado el martes dia 5 por la tarde.

En el mismo Pleno se aprobaron dos propuestas referidas a proyectos que se realizaran en colaboración con el Consell Insular de Mallorca.

Se decidió integrarse en la red de Bibliotecas del Consell, suscribiendo un Convenio con el centro coordinador de Bibliotecas de dicha institución. Mediante este convenio el Ayuntamiento se compromete a aportar anualmente un mínimo del 0'25% de su presupuesto para la adquisición de libros, y el CIM a poner a disposición de los centros de lectura de Calvià, su asesoría y servicios técnicos. Asimismo el CIM otorga 328.000 pts. para el centro de lectura de Peguera.

El término municipal de Calvià dispone de bibliotecas en Capdellà y en Calvià y de centros de lectura en Peguera y Santa Ponça. Asimismo, recientemente se adquirió un inmueble en Magaluf para la próxima instalación de una casa de cultura por valor de 10.000.000 de pts.

Un tema tratado en el capítulo de urgencias de la Sesión Plenaria es el referente a la cesión de un solar al CIM, para la construcción de un parque contra incendios en Santa Ponça. Al cabo de 10 años la propiedad del parque revertirà en el Ayuntamiento.

Por otro lado, también en el capítulo de urgencias se dio cuenta de que se ha llegado a un acuerdo o pacto con los funcionarios que incluye basicamente mejoras laborales

al margen de las económicas. Asimismo y en lo referente al personal del Ayuntamiento se decidió conceder una gratificación de 144.000 pts. a los policías municipales como reconocimiento a su labor. El Concejal Gerald Coppex pidió que la gratificación se haga extensiva a los guardias rurales, lo que serà tratado en un próximo Pleno.

En otro orden de cosas, Catalina Carbonell puso sobre la mesa el tema de la necesidad de que Capdellà disponga al menos de un botiquín que pueda atender las urgencias farmacéuticas de la zona. El tema será estudiado por los servicios jurídicos del Ayuntamiento, mientras que paralelamente se mantienen conversaciones con el Colegio de Farmacéuticos para la viabilidad de la apertura de una farmacia.

El Secretari

5

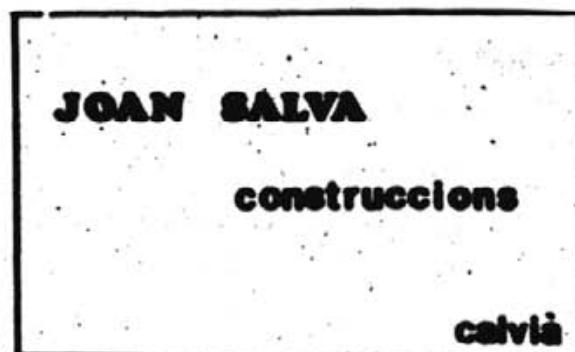
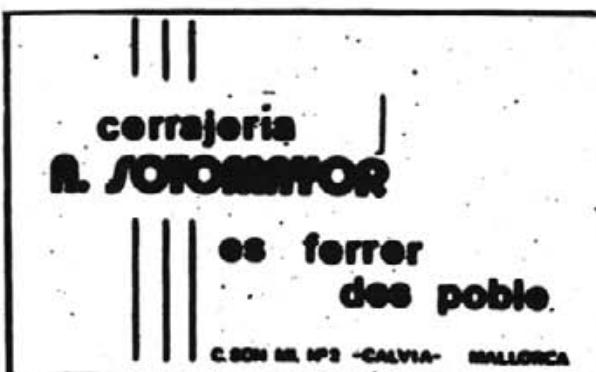
El passat 13 de Novembre el Secretari de l'Ajuntament de Calvià, Sr. García de Jalón, es va reincorporar a les seves funcions com a Secretari Municipal, a l'espera de la resolució del seu expedient disciplinari.

Feim a continuació un breu resum de les actuacions municipals en relació a aquest tema:

Com tothom sap l'Ajuntament de Calvià, va iniciar el mes de març d'enguany, un expedient disciplinari al Secretari de la Corporació. En data 16 de maig la Corporació va prendre l'Acord de que mentrestant duràs la tramitació de l'expedient disciplinari el Secretari quedava suspès preventivament d'empleo i sou. El Secretari va recórrer aquest Acord davant l'Audiència Territorial de Palma, la qual va desestimar el seu recurs, donant la raó a l'Ajuntament, considerant que l'Acord no vulnerava cap principi constitucional, i a mes condemnava al Secretari al pagament de les costes del judici.

El Sr. Garcia de Jalón, no conforme amb la sentència, va presentar un altre recurs, aquesta vegada davant el Tribunal Suprem, que en data 4 d'octubre tornà donar la raó a l'Ajuntament, confirmant la sentència de l'Audiència.

I el passat dia 24 d'octubre es celebrà un Ple Extraordinari a on es donà compte a la Corporació de que la tramitació de l'expedient disciplinari es donava per finalitzada, i tot l'expedient es remetia a l'Autoritat competent, a n'aquest cas el Ministre d'Administració Territorial, per a la seva resolució definitiva.

ES PROJECTA FER UNA GRAN PASSEIG MARÍTIM

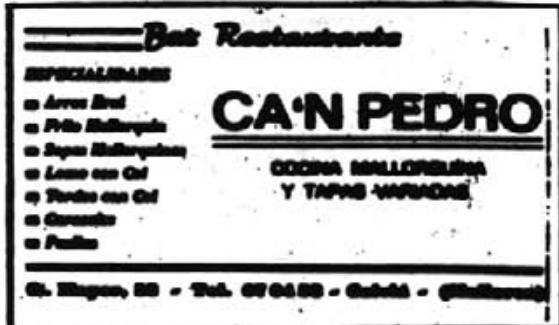
Així és, l'Ajuntament projecta fer un gran passeig marítim que enllaçaria tota la part de la costa. S'iniciarà a Palma-Nova dins l'any 87, per continuar fins a Santa Ponça i després acabar a Peguera.

Aquest passeig aniria afarrat a la mar dins totes aquelles zones que ho permetessin, a les altres, les rocoses o edificades, s'aprofitarien solars ense edificar o bé es faria un passeig més estret.

Aquesta és una excel·lent iniciativa que apunta a un dels objectius que sembla encalçar l'actual Consistori, conseguir turisme de qualitat i això només es pot aconseguir oferint uns serveis de qualitat, com ja déime a propòsit de la nostra Portada.

Tot això es complementa amb la intenció de la Prefectura de Costes d'invertir 300 milions per eixampliar la platja de Magaluf, en un intent de tornar tenir l'aspecte anterior a la massificació urbanística.

Aquesta prolongació de la platja en uns 20 metres, surt de la intenció gubernamental de recuperar tot el litoral espanyol, tant el contaminat com l'afecat per l'expansió turística incontrolada. Aquest pla està pressupostat en trenta cinc mil milions de pessetes i s'aplicarà en 7 anys.

JERONI SAIZ

Un dissabte deixà el seu lloc de Conseller amb una notificació de dimisió, probablement ni ell mateix sabia en aquell moment que durant tota la setmana se li dedicarien varies columnes als diaris illencs. Després de descansar durant el cap de setmana, es presentà a l'Ajuntament de Calvià per a cubrir el seu lloc de feina ("havia obtingut la primera plaça en un concurs de mèrits per a cubrir un lloc d'enginyer en cap"), ja tenim un altre treballador municipal.

Pocs dies després, el Govern Balear reconsiderà la seva postura i anomena Conseller a Jeroni Sàiz, així que segons els entesos i la Llei, el Consistori d'aquest poble nostre li ha de concedir l'excedència com a funcionari.

El resultat és que el Sr. Sàiz, en deixar el Govern de les Illes, tendrà un lloc de treball segur.

Sembla que la legislació protegeix aquestes situacions, però la gent no pot deixar de pensar en l'amanca d'ètica d'aquest senyor fent ús i, per ventura, abús de la Legislació, com tampoc pot deixar de pensar en l'error del President Canyelles consentint aquest cas, ja que ell i el Govern són els primers que han de demostrar el bon seny i el bon ús que s'ha de fer de les disposicions legals i, per acabar, pensa que hi ha un senyor, Jeroni Sàiz, que ja té l'esquena ben guardada quan se li acabi la participació dins el Govern Illenc.

I de l'Ajuntament què es pot dir? Pareix que la llei, en aquest aspecte, el té molt marcat i fermat de mans. Segons el Batle tot és normal, però la veritat és que, una altra vegada, i van..., torna estar embolicat dins un mal embull, i és que sembla que quan no hi queim, ens hi duen.

Consell Insular de Mallorca

- S'atorga la Medalla d'Honor i Gratitud de l'Illa de Mallorca, en la seva categoria d'Or, als músics: Baltasar Samper, Joan Mª Thomàs, Miquel Capllonch i Antoni Torrandell, en reconeixement dels seus mèrits com a insignes representants i promotores de la música a Mallorca.

- Es reedita el Mapa-guia Turístic de Mallorca, amb una tirada de 300.000 exemplars.

- Es contracta, per tres milions, una pàgina pedagògica en català al Diari Ultima Hora que estarà dirigida als escolars, repartint-se a tots els centres.

COMUNITAT AUTONOMA DE LES ILLES BALEARS

- Atorguen la Medalla d'Or de la Comunitat Autònoma a Sebastià Garcies, lulista, i a Guillem Colom, científic. Aquesta medalla té per objecte premiar l'esforç realitzat per aquelles persones, físiques o jurídiques, que s'hagin distingit en qualsevol camp de les activitats de la vida de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

- S'inicia la campanya "S'Esport en es carrer", que té per objecte promoure activitats esportives d'àmplia participació en els barris de la ciutat.

- La Catedral de Ciutadella i el Palau Vivot de Palma s'inclouen en el Pla de Restauració de Monuments històric-artístics, la primera amb un pressupost de quaranta milions i el segon amb vint milions.

- La Conselleria d'Obres Públiques ha contractat obres per a carreteres per valor de 337'6 milions. Aquí s'inclou la C. 719 de Palma-Nova amb 7'3 milion i la il.luminació de la C. 719 a Santa Ponça per 4'9 milions.

- Hem rebut un petit llibre titulat: Escriptors de les Illes Balears, on es dóna, cronològicament, la vida de cada un dels següents escriptors:

Ramon Llull, Anselm Turmeda, Gabriel Maura, Costa i Llobera, Joan alcover, Antoni Mª Alcover, Gabriel Alomar, Salvador Galmés, Llorenç Riber, Guillem Colom, Francesc de B. Moll i Llorenç Moyà.

Els crèdits del Govern Balear

El Govern Balear torna a llançar un programa de gran abast econòmic amb la finalitat de promoure l'ocupació i el nivell de renda a la nostra Comunitat. El programa que es du a terme en col.laboració amb les institucions més prestigioses de les Balears, posa més de 4.000 milions de pessetes, en forma de crèdit preferent, a disposició d'aquelles persones o d'aquelles entitats de les nostres illes que desenvolupin projectes que contribueixin a l'aconseguidament d'aquests objectius. Aquesta línia de crèdit preferent es dirigeix a tots els comerços, els industrials, els agricultors i els empresaris petits i mitjans de les Illes que desitgin dur endavant projectes que contribueixin al desenvolupament de les Balears. Volem promoure l'existència d'empreses modernes i sanejades amb capacitat suficient per competir en el futur.

Què fa el Consell Insular en Agricultura

El Consell Insular de Mallorca té un programa d'adquisició de finques destinades a la protecció de la natura, a l'ús públic i a l'experimentació agrícola.

Ha elaborat un pla de rejoveniment de les plantacions de garrofers. Impulsa les fires agrícoles i ramaderes com a vehicle de potenciació del nostre camp. Per tal de millorar la cabanya du a terme una campanya de vacunació contra la brucellosi i la tuberculosi i una altra de millora genètica.

Altres actuacions destacades són:

—Campanya d'adequació de molins de vent per a extracció d'aigua.

—Foment de la construcció de sitges per emmagatzemar pinsos.

—Instal.lació d'hivernacles a les escoles.

—Distribució de carpes per repoblar safareigs.

Consell Insular

de Mallorca

c/. Palau Reial, 1

LA CRISIS U.M.-A.P.

9

LAS ISLAS Y EL PODER

Nuestras islas, tan hermosas y tan dispares, quedaron jurídicamente unidas a raíz de la aprobación del Estatuto de Autonomía, por Ley Orgánica del 25 de Febrero de 1.983. Sin embargo, el pueblo de estas islas, no acababa de entender el verdadero significado de la Autonomía, ni toda esa parafernalia que se montó al soporte de Anteproyectos de Estatutos. Fue la clase política y una élite cultural y progresista la artífice de nuestra Comunidad Autonómica. Luego con la aceptación de nuestra Constitución, se ratificó el modelo de Estado, en el que resaltaba el "Estado de las Autonomías".

Pero, es obvio que la publicación de la ley en el Boletín Oficial del Estado, no es suficiente para que todos los habitantes quedaran impregnados de ese sentimiento autonómico que debiera ser la condición primera de toda Comunidad. Faltaba algo más. Era preciso demostrar con hechos la conveniencia de haber optado por ese modelo de convivencia.

En verdad, la aprobación del Estatut era sólo el punto de partida para fomentar la sensibilidad autonómica y los efectos beneficiosos que conlleva construir a nuestra imagen y semejanza nuestra estructura política, capaz de acercarse a la realidad i poder resolver con más eficacia y racionalidad nuestros problemas.

La aceptación emotiva de nuestra Autonomía, no sólo pasaba por las urnas, era preciso que con su puesta en marcha, se produjera el convencimiento real y profundo de todo un pueblo. Y esos resultados que apoyaran y probaran, no sólo la utilidad sentimental, sino la material, la debía dar el primer Gobierno Autonómico.

EL PODER

El Gobierno del Sr. Cañellas, no ha sabido aprovechar esta ocasión única de inculcar a ese pueblo ese estado de ánimo y sensación de ser nosotros mismos los forjadores del futuro de esta tierra. A dos años largos de las elecciones con el triunfo parcial de Coalición Popular, el gobierno del Presidente Cañellas, no ha logrado interesar a este pueblo ni involucrarle en la construcción de nuestra Autonomía. La mayoría de ciudadanos siguen viviendo de espaldas a los quehaceres políticos, sin pensar que las decisiones de sus gobernantes les van a afectar enormemente. La imagen que proyecta este Gobierno, es la de una imperdonable bisoñez, unida a un nepotismo nada beneficioso para su partido, y que es más propio de una república bananera que de una Comunidad Autónoma, que se mira cada día en el espejo de Europa.

El Presidente, da la impresión de que es un buen hombre al que su parcial visión conservadora del mundo, le impide entender la dinámica de nuestras islas. Ya no es posible a estas alturas pretender mantener un "status quo" en la sociedad, a lo "ancien régime", y aferrarse a doctrinas triunfantes en otros lares. Aplicar a estas Islas los modos de entender la sociedad bajo el prisma de lo conservador, es en seguida que aspectos anacrónico. Repetir el discurso de la

opción conservadora, aunque legítimo, ya no es válido. Basarlo todo en los criterios de la iniciativa privada, libertad de empresa, flexibilidad absoluta en el factor trabajo, no es suficiente. Es preciso que los poderes públicos creen las condiciones objetivas que hagan posible una igualdad de oportunidades a la hora de acceder a competir en el mundo económico. De que le sirve a un hombre tener ideas, talento e iniciativa, si luego para desarrollarlas se encuentra prisionero de su circunstancia. Me explicaré: ¿cómo puede un trabajador, un técnico crear su propia empresa, con salarios congelados, sin capacidad de ahorro y con unas entidades financieras que prestan dinero a unos tipos de interés alarmantes? Puede que alguno lo consiga, pero debemos convenir que serán los menos.

Es una falacia, en estas condiciones postular estas teorías de la iniciativa privada, cuando todas o casi todas las puertas se cierran a la hora de ponerlas en práctica. Yo creo en la libertad, y en el hombre, y en la iniciativa privada; pero, hay que crear las condiciones necesarias para que todos puedan luchar y competir con unos mínimos de igualdad, tanto económica como cultural. Tomar el ejemplo de los Estados Unidos, no sirve al trasplantar el modelo a nuestra situación concreta. Aquí no hay ningún Silicon Valley, ni bancos que prestan dinero creyendo únicamente en una idea. Aquí al que no entrega garantías no se le presta.

Es preciso, pues, hacer algo más que el laissez faire laissez passer. Nuestras islas precisan de actuaciones que desarrollen todas las posibilidades económicas y sobremanera el potencial humano, formando hombres que puedan y sepan crear riqueza y un futuro.

Ese Gobierno conservador no ha sabido convencer ni con palabras ni con hechos, de que la Autonomía es algo más que crear nuevos puestos remunerados y más burocracia. Sólo se ha creado mayor indiferencia y apatía. Los grandes temas no han sido mínimamente encauzados ni resueltos. Y a título de ejemplo me referiré a unos pocos:

El Ordenamiento del Territorio, protegiendo paisajes y la belleza natural de estas islas, que es en definitiva una de las materias primas más importantes que se utiliza para fabricar el producto turístico, sigue estando a merced de la especulación.

Los recursos económicos que generan nuestras empresas, escapan a cualquier posible reinversión en nuestra tierra.

La Universidad, pilar básico del futuro, vive de espaldas a la sociedad. Sin medios y sin posibilidad a corto plazo de incidir de una forma sustancial en la marcha de nuestras actividades. Veamos si no, a una Facultad de Derecho desbordada que vive a precario; un segundo ciclo de Empresariales, pieza básica para nuestras industrias, que desde 1.974 espera la implantación del mismo. Y un largo rosario de asuntos que salvo pocas excepciones, han quedado adormilados a la espera de que alguien los ponga en marcha.

OTRO PODER: Unió Mallorquina

Albertí, y su U.M. han tenido que apoyar una y otra vez a ese Gobierno que parece más preocupado en quedar bien ante unos pocos que en atender y resolver los grandes temas con visión de estadistas.

D. Jerónimo Albertí, ha tenido a lo largo de la legislatura motivos de más peso para decantarse de Coalición Popular. Me acuerdo en este momento de aquellas idas y venidas de Madrid, por mor del tan manido asunto Torcal y Zeus, y que su resolución desde la capital de España nada bueno aportó a un partido que dícese Regionalista.

¿qué viene ahora volverse atrás? Las verdad no se entiende.

Lo que sí es cierto es que el líder de U.M. es un hombre con vocación política y, consecuentemente, con vocación de poder, hasta tal punto que da la impresión que prima más el segundo aspecto que el primero.

Albertí, ha creado su partido, él lo es casi todo: Albertí es la tercera fuerza política de las islas. Albertí, se adapta la cambio y a las circunstancias, veámos ese bautismo reciente en la pila del nacionalismo. Albertí intenta con toda legitimidad ser el Pujol mallorquín, y para ello, va en busca de ese sello que da más sentido a su partido: el logo y la marca del nacionalismo.

LA OPOSICION

EL P.S.O.E.

En la construcción de nuestra Comunidad Autonómica, este partido ha tenido un protagonismo de primer orden, y desde el mismo inicio de todo el proceso; cosa muy distinta puede decirse de otras fuerzas políticas. En la oposición, pienso que ha sabido estar cumpliendo su papel dignamente. La oposición ya se sabe, es a veces cómoda, a veces difícil y a veces frustrante.

El P.S.O.E. adolece desde el salto de Félix Pons a Madrid de un nuevo líder que lime asperezas, y con categoría y talla una a sectores que se desmarcan del partido. Las luchas internas habidas últimamente han irradiado ante la opinión pública una imagen de pequeños reinos taifas. Es normal en un gran partido que existan distintas corrientes de opinión que sirvan para enriquecer los programas y el modelo político; pero esas luchas se parecían más a egoismos personales y guerras barriobajeras que a desavenencias en el debate ideológico. Y es que el P.S.O.E. debería reflexionar sobre ese dualismo que coexiste constantemente y que lo forma el militante y el electorado. Si se quiere poco a poco transformar una sociedad para que sea más justa y libre, es preciso alcanzar el poder, y éste sólo se consigue con el voto del electorado. Es preciso,

que el militante y el electorado no estén tan separados, es necesario que haya más congruencia entre unos y otros, de lo contrario puede desembocar en contradicciones que, aunque válidas provocan el desconcierto en el votante.

P.S.M.

Un nacionalismo de izquierdas que no acaba de crecer al vivir a la sombra de un gigante, el P.S.O.E. Aunque tiene buenos cuadros aparece ante la opinión pública como muy teórico.

LA CRISIS Y EL FUTURO

Y con todos esos miembros, qué salidas se van a dar para gobernar las islas? En el rol de Pitonisa no me veo, y además no es la intención de estos escritos. Lo que pretendo no es hacer **cábalas** concretas, sino traducir, o al menos intentarlo, la impresión que tiene el ciudadano anónimo sobre las actuaciones de nuestra clase política. Lo que sí voy a apuntar en esta última parte son ideas para entender la convivencia en una comunidad con un alto nivel de vida y a las puertas del siglo XXI.

Es obvio, que en estos momentos U.M. tiene una mayor responsabilidad al poder hacer inclinar la balanza del poder a la izquierda o a la derecha. Y en este contexto, hay que decir que con una ley electoral que prima a los grandes partidos, y en un mapa político como el nuestro en el que coexisten partidos minoritarios, es posible que en un próximo futuro se den situaciones en las que para alcanzar una mayoría para gobernar se tenga que contar con las minorías. Por ello, es preciso desprenderse de prejuicios y afrontar con visión realista la posibilidad de alianzas con partidos que, ideológicamente, se encuentren alejados. Y habrá que formalizar Pactos que contengan lo que les une, dejando para mejor ocasión el debate de lo que les separa, atendiendo a los intereses de los ciudadanos. Buscar nuevas vias de entendimiento, modernas y progresistas. Y cumplir los Pactos. "Pacta sunt Servanda".

Y aún en aquella situación en que las elecciones den la mayoría absoluta a un solo partido, pienso que a estas alturas y en una sociedad variopinta, no es óbice para no respetar en lo posible a las minorías. Estas también tienen derecho a ser oídas.

A medida que avanzamos hacia un mayor progreso y en una profundización de la democracia como forma de convivencia, ésta debe contener la posibilidad formal de que el poder de turno, sin hacer dejación de principios, pueda cercarse y respetar las opciones de las minorías. Las sociedades son dinámicas y plurales y en base a esto la responsabilidad del poder ha de ser sensible a estas minorías y velar por no conculcar sus derechos, que no sus privilegios. De esta forma el poder es más democrático y más real. A la vez que sus efectos más justos.

Todo lo dicho no es motivo para que nadie se escandalice con unos Pactos entre opciones políticas distintas si con ello se consigue la gobernabilidad de las islas. Si con ello se avanza en el camino del bienestar y de una mayor justicia. Sin que cada uno de nosotros deba dejar de soñar en la utopía de un mundo en que todos seamos más felices.

Antonio Pallicer.

FESTES DEL DESEMBARC

Aquest és el Pregó de les Festes del Desembarc d'enguany, pronunciat a la Creu de Santa Ponça per Lleopard Muntaner, professor de la Universitat de les Illes Balears.

CALVIÀ, DE LA FAM A L'ESPLET

Una vegada més, com ja és habitual cada any en arribar setembre, Calvià rememora el desembarc a Santa Ponça de les tropes de Jaume I. Celebrar ara i aquí l'efemèrides de 1.229, d'entrada, em sembla un fet positiu, i molt més encara si això ens ha de servir per reflexionar sobre les conseqüències que per als mallorquins va tenir la conquesta catalana de Mallorca. La reflexió que propòs parteix, evidentment del passat, però té els ulls fixats en el present. Amb això vull dir que no es tracta d'amuntregar dades històriques per satisfer irresistibles curiositats, sinó abans al contrari, es tracta de donar a entendre als ciutadans la importància social, econòmica i política de construcció del país, que té el fet de saber qui som, d'on venim, i quina és la nostra personalitat col·lectiva.

Segons el meu parer, si de bon e veres volem defensar els interessos de Mallorca, a tots nivells, resulta imprescindible rejovenir la nostra identitat com a poble. Una identitat que sense cap dubte passa per la consciència que hem de tenir els mallorquins de pertànyer no només a un territori geogràfic homogeni, sinó sobretot a una comunitat lingüística i cultural específica. Només així, amb la força que dóna aquesta identitat, serem capaços de planificar correctament el nostre futur dins l'Estat Espanyol i per suposat amb tota la solidaritat que sigui necessària respecte a la resta d'autonomies.

La conquesta catalana de Mallorca l'any 1.229, de temps enrera s'ha convertit en un verdader mite, que planteja una història increïble de bons i dolents: La lluita entre els moros ignorants

i covards que a la fi són vençuts pels nobles i cultes cristians catalans, que d'una manera altruista alliberaren aquestes terres del jou mahometà. Lluny d'aquestes tergiversacions, avui sabem que la Conquesta de Mallorca va esser una expedició planificada durant anys, moguda per motius bàsicament econòmics i d'expansió de la Corona Catalano-Aragonesa. No cal dir tampoc, que l'anexió es realitzà a costa de molts d'esforços i de nombroses vides humanes d'un i altre costat. A partir de llavors, es pot afirmar que comença una nova etapa de la nostra història amb greus problemes econòmics i sobretot socials i d'organització que encara no coneixem amb profunditat. Sigui com sigui, el fet cert és que també a partir d'aquell moment es posà en marxa la maquinària subtil de l'aculturació, que a poc a poc havia d'anar substituint una cultura: la de l'ISLAM, per la dels nous dominadors CATALANS. Es en efecte la cultura catalana, de l'Occident Europeu, la que majoritàriament ha influit en la formació del nostre caràcter, encara que no podem menysprear ni els anteriors estrats culturals, ni la insularitat, creadora d'una manera de vida peculiar. Som idò, un poble ric de matisos nat i criat en el centre de la Mediterrània Occidental, quan aquest mar era el centre del món, bressol de la més gran i poderosa civilització coneguda.

Amt tot i amb això, mentre l'agricultura va esser l'únic mitjà de subsistència, els mallorquins visquèrem immersos dins un món vertaderament precari i subalimentat. Les terres eren pobres i la climatologia adversa, acabava sempre provocant males collites. Però no foren únicament les secades la raó de la nostra fam secular, sinó també la pobresa dels sòls, l'endarreriment en les tècniques de conreu i eines de treball, l'existència de terres sense conrar, i el sistema de propietat predominant -el latifundiu causa a la vegada el manteniment del sistema hereditari de transmissió, el sistema de l'hereu.

En conseqüència, l'estretor econòmic moldejà també l'esser dels nostres avantpassats. Uns mallorquins que subsistiren com podien dedicats a l'agricultura, mentre defensaven aquestes marines de les ràtzies que sovint feien nord-africans, turcs i genovesos. Mallorquins, calvianers, també dedicats al corsarisme institucionalitzat, mercaders d'esclaus, contrabandistes, bandejats a sou, bruixes i tafurers enganadors, cercadors de tresors. Quan aquests i altres recursos els fallaven, el camí a seguir era sempre el mateix: l'emigració als més diversos indrets del continent Europeu, després va esser Àfrica i d'ençà del segle XVIII fins als inicis del segle XX Amèrica amb les Antilles. Pens que en gran mesura encerta el geògraf Dr. Bartomeu Barceló, quan en els seus estudis d'Aproximació a la Nissologia, afirma que els illencs com homes fronterers, abocats d'alguna manera a l'individualisme. A més a més essent les illes llocs tancats "la interacció dels seus habitants es més gran que a les terres continentals. Clans i castes s'hi oposen més vigorosament; l'activitat sentimental és més intensa: s'estima més i s'odia més, les amistats són més sòlides i les venjances més apassionades..."

La nostra història, encara que amb retard, es capgirà de cop i volta cap als anys 1.960, quan el turisme de masses va trastocar les arrels d'una economia i d'una societat preindustrial que al mateix temps ha afectat sensiblement les idees, opinions i maneres d'entendre el món dels mallorquins. per primera vegada i gràcies al turisme hem superat una pobresa secular que ens ha permès un modus vivendi que no haguéssim imaginat mai. Però amb l'impacte d'aquest procés rapidíssim i mancat de planificació, determinats canvis culturals i sobre el medi ambient no sempre es poden valorar d'una manera positiva. En l'aspecte cultural hem seguit la pauta d'adaptar-nos als gusts i desitjos dels visitants, modificant inclús les nostres aptituds, costums i escales de valors. I això no es deu

només a l'interès econòmic, sinó desgraciadament a una sobrevaloració cultural que ve de fora i a una infravaloració del que és propi. A uns altres nivells ha passat quelcom semblant amb un paisatge costaner que avui ja té una mala ferida, alhora que es comença a parlar d'una reconversió del sector Turisme. No pretenim esser derrotistes i s'equivoqua qui ara mateix pugui pensar que estam en contra del turisme; cap mallorquí de seny pot estar contra el Turisme. En tot cas contra els qui immersos dins l'abundància no són cosncients que és necessari conservar i augmentar aquesta abundància. Ens preocupen també les influències econòmiques extèriors que ens obliguen a vendre a preu de saldo un paisatge, un sol i unes platges que hauríem de cobrar a preu d'or. No obstant això, sé positivament que la problemàtica no és senzilla ni fàcil ni molt manco ho serà mentre governants i governats no entenguem que per damunt de les ideologies i disputes de partit, hi ha d'haver aquesta consciència de País de què parlava al principi. Una consciència, vertadera identitat com a poble que està donant excellents resultats a les Comunitats Autònombes anomenades històriques. En aquests moments, de construcció del País, gosaria dir que el que manco importa és que els mallorquins siguin de dretes o esquerres, mentre vegin clar que qualsevol projecte de futur seriós passa inicialment per la defensa de la pròpia personalitat collectiva. Som els mallorquins, els qui segurs de si mateixos tenuim dret a organitzar el nostre propi futur, a fer-ho des d'aquestes illes sense interferències externes, que tanmateix sempre donen lloc a grotescs sucursalismes.

Mar de suprema blavor safírica,
inagotable font de sal àtica,
ets bressol de la forma perfecta,
gremi matern de la humana cultura!

Sens tu, la fonda por occeànica
retret hauria tota nau frèvola;
tu, invitant amb l'abraç de tes costes,
caminar feies els primers navilis.

Així escampares en fàcil càrrega
els fruits d'Egipte, la tíria púrpura,
l'or d'Ofir, les riqueses de Tarsis,
l'art i la idea, animadors de pobles...

I al coronar-te ciutats marítimes,
feren de l'Asia, l'Europa i l'Africa
l'antic món; i si un nou se n'hi ajunta,
de tu nasqué el Descobridor magnànim.

Moltes gràcies,

PREGÓ FESTES DEL REI EN JAUME 1.985

Santa Ponça, 7 de Setembre de 1.985.

Lleonard Muntaner i Mariano.
Professor de la Universitat
de les Illes Balears.

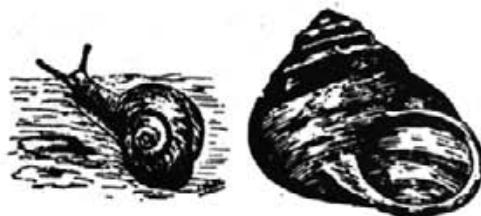
A la cloenda vull acabar amb uns versos dedicats a la mar Mediterrània per un dels nostres més insignes i grans poetes: Miquel Costa i Llobera:

XERRADES DE CAFÈ

El meu padri em deia que el caragol tenia aquest nom perque quan l'hi anaren a posar estava mirant una col. Sia com sia, aquelles primeres pluges ens han fet sortir de ca nostra, com als caragols de ca seva, i per la seva desgràcia (la dels caragols, clar) ens hem trobat a la vorera del camí o passejant per una marjada.

No hem tengut cap mania, si el caragol tornava a ca seva després d'una esgotadora jornada, o venia d'enterrar qualche parent llunyar o amic, ni tan sols, si bé no a s'en revés, si feia l'amor amb la seva parella, millor, millor, dos d'un cop. L'únic que ens sabia molt de greu, era si abans de noltros havia passat qualche altra caragoler-depredador. Si així era, les boques molles i tot anava al poal, la sortida de casa s'ha de justificar amb peces cobrades.

Però els caragols són molt llests, encara que el seu dret a vot no se'ls hi ha reconescut. A vegades se'n van de la seva closca i la deixen talment com si estiguessin dormits, i noltros l'agafam i en veure-la buida ens entra una ràbia, i mentres tant a damunt una mata està el caragol descloscat esbutzant-se de riure.

CARAGOL DE BOCA MOLLA CARAGOL BOVER

CARAGOL DE SERP CARAGOL DE LA MAR

També hem de reconéixer que l'home i el caragol són amics, i intims. No és difícil comprobar-ho. Agafau un caragol que tengui la banya fora i teniu-lo uns minuts a la ma. Al cap d'aquests temps teniu la ma plena de baba, del gust que ha passat.

I una altra manera de verificar l'amistat amb els caragols ocorre quan la bomba d'aigua del cotxe s'ha rebutjat i per explicar-li al mecànic el perquè l'automòbil està anclat a terra és diguent-li que hem sentit un renou com a d'olla de caragols i el cotxe s'ha aturat.

Abans he mencionat la paraula caragoler/-deprededor, i no ha estat per omplir un espai, era en tota intenció, ara ho explic. Què feim noltros perque els caragols puguin sobreviure?: els tiram verí, els trepitjam i els que a la fi poden fugir d'això els aplegam i engabiats com a canaris. Si no fos perquè sempre n'hi ha de pererosos que no surten del seu niu, ja feria temps que els únics caragols que ens durien a la boca serien els de "Pastas Gallo".

A més els caragols serveixen d'element decoratiu, sense cap despresa, els deixes un vespre amb la porta oberta i en mig del menjador, si els tires unes gotes d'aigua millor, a la matinada s'han repartit per totes les parets fent joc amb els dibuix del paper.

El que a lo millor no sabeu és que els caragols van a l'escola, a la de " pago" o la pública, segons el seu barri, la que els agafa més apropiat. Allà serveixen per fer fileres, sequències amb combinació amb ciurons, i al acabar la classe, d'objecte contundent pel qui no m'ha deixat jugar amb ell.

I gràcies a la instrucció hi hagut caragols molt famosos com exemple: el de n'Estrellita Castro, En Manolo Caracol i el del ferrer.

Joan Rubio

PAGINA DE FELICITACIÓ

De la mateixa manera que hem atorgat el Premi del Mes a l'Ajuntament, ens sentim gojosament obligats a felicitar-lo (Chapeau, senyors) per dos motius:

CONCERTS DE SA TARDOR

Sembla que el Servei de Cultura s'ha decidit a programar una sèrie de concerts que duen el nom de l'estació de l'any, i els ha iniciat amb la Coral al Vent, que va actuar el dia 1 a Peguera i Magaluf.

Per un altre lloc, crida l'atenció el fet de que el programa, cuidat al detall, presenti el concert en quatre idiomes: anglès, alemany, castellà i català (en lloc preferent).

És una iniciativa que no ha de quedar aturada aquí, ens animam a seguir per aquest camí. Enhorabona!

concerts de sa tardor coral al vent

Catalunya ha mostrat sempre una particular i destacada vocació envers el cant coral. En ell ha trobat una forma d'expressió col·lectiva i popular. La «CORAL AL VENT» originària de Sant Vicenç de Castellet (Barcelona) i bell exemple d'aquesta vocació cantora, després de la seva actuació amb tot èxit a un Festival de Música de Polònia, ens ofereix una gira per Mallorca i recalca en dos punts del nostre terme de Calvià: **Peguera i Magaluf**.

A **Peguera** actuarà a l'Església Parroquial, el dia 1 de Novembre a les 16 hores.

A **Magaluf**, també a l'Església Parroquial el mateix dia 1 de Novembre a les 17,15 hores.

L'entrada és gratuita.

Cataluña ha demostrado siempre una particular y destacada vocación hacia el canto coral. En él ha encontrado una forma de expresión colectiva y popular. «LA CORAL AL VENT» originaria de Sant Vicenç de Castellet (Barcelona) y bello ejemplo de esta vocación cantora, después de su actuación con todo éxito en un Festival de Música de Polonia, nos ofrece una gira por Mallorca recalando en dos puntos de nuestro término de Calvià: **Peguera y Magaluf**.

En **Peguera** actuará en la Iglesia Parroquial, el dia 1 de Noviembre a las 16 horas.

En **Magaluf**, también en la Iglesia Parroquial, el mismo dia 1 de Noviembre a las 17,15 horas.

La entrada es gratuita.

Aquest havia de ser el Premi del Mes. Però varen rectificar a temps i feren aquesta mena de programa presentador dels impostos municipals també en la nostra llengua (ja existia en totes les altres, manco xinès i esquimal).

A part del fet purament lingüístic és destacable la informació que ofereix a la gent, i crida l'atenció el petit anagrama de Calvià, cada dia és millor, amb un petit dibuix del Terme, molt ben pensat, on s'hi troben la part moderna i la històrica, mar i muntanya, és a dir, tot el que pot oferir Calvià.

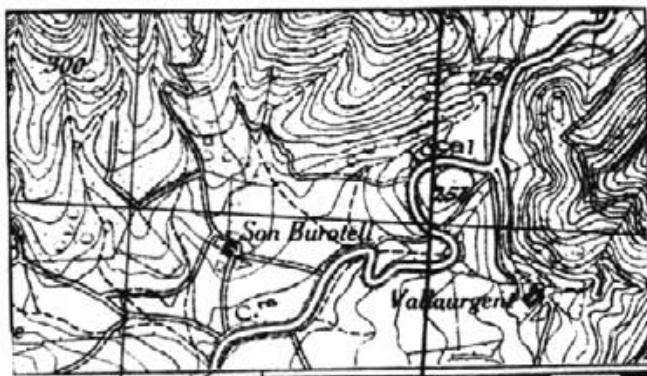
AJUNTAMENT DE CALVIA

**Calvià
és teu.
Cuida el
municipi.**

Ara la carretera que davalla del Coll de sa Creu entra dins la que va de Calvià a Puigpunyent vorejant es Pujol des Gat (deu ser des moix o des moixó?) i pel Coll des Tords, on canviam de conca hidrogràfica: deixam la de Santa Ponça i entram a la de conca de Ciutat fins al Coll de Son Merill, on comença el terme de Puigpunyent, un lloc prou simpàtic però que tanmateix no té la mar (elis elis!).

Partim emperò cap a l'esquerra, cap a Calvià, i deixarem a la dreta Es Burotell, on hi ha els restes d'un grup de navetiformes al lloc dit "Ses Oliveres Morisques", però ja sabem que per al poble tot allò que fa molt de temps que està fet és obra de moros. En qualsevol cas, podem aprofitar l'avinentesa per dir que les navetiformes soLEN esser més antigues (1.800-1.300 a.C.) que els talaiots (1.300-123 a.C.), i es diuen així per la seva forma de nau, encara que no tenguin cap parentiu amb la naveta pròpiament dita, que és menorquina.

Aquest tipus de construcció solia tenir la coberta com les barraques de carboner o les de roter, de troncs, brancatge i terra, de manera que devia ser molt pràctic, perquè s'hi podien sembrar pastanagues damunt la teginada, i a l'hora de cuinar bastava collir-les des de dins la casa.

I ara que en parlam, hi ha un llibre que tots els calvianers de pro han de tenir a ca seva, i sobre tot emprarlo per fer eixides amb els al.lots els dies de festa. Em referesc a "Los núcleos arqueológicos de Calvià" de Víctor Guerreiro Ayuso, on s'explica molt bé on trobar els restes de la nostra prehistòria i el seu significat. Però sobre tot, no faceu servir el llibre per anar a furetejar als llocs esmentats: si començau a gratar ens exposau a TOTS a destruir qualche evidència que potser a vosaltres no vos dirà res, però que per un arqueòleg pot suposar una clau importantíssima per desxifrar un caire més del nostre passat. Dic això perquè sé d'un MESTRE D'ESCOLA que es dedica a anar amb càvecs i xapetes a explorar jaciments, i l'advertisc que si qualche dia el trob destruint la nostra història faré tot quan pugui per incloure'l entre els restes arqueològics que es trobin allà mateix d'aquí a tres mil anys.

Seguint cap a Calvià passarem per els dos Benàtigues, el Nou i el Vell, una de les moltes parelles de topònims que es soLEN trobar a la nostra geografia, i que es formaven quan es fragmentava una possessió, ja sia per herències o per les vendes o liquidacions patrimonials que es produïren quan la brugesia començà a desplaçar la noblesa en el poder econòmic i social. Per

diferenciar les noves unitats i guardarm així mateix un lligam, encara que just fos toponímic, se les distingia amb el Nou i el Vell, o amb un diminutiu: Son Espanyol - Son Espanyolet; un locatiu: Son Reus de Dalt - Son Reus de Baix; o qualificatius amb més o manco mala bava: Son Saguerut Pobre - Son Saguerut Ric.

Un poc més avall deixam a l'esquerra Son Boronat el misteriós, on hi ha la famosa Cova del seu nom, també excavada per Víctor Guerrero, i sobre tot el fascinant AVENC DE SA MONEDA, ja prop

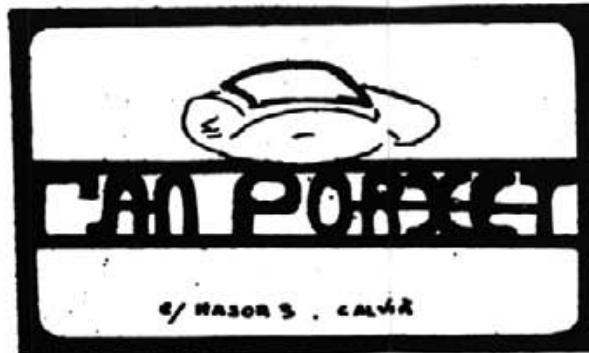

del llom de sa serra, on Joaquim Maria Bover hi trobà una inscripció en àrab gravada a sa roca. L'home va, la calça i l'envia a l'Acadèmia d'Història de Madrid perquè li traduesquin. Allà els arabistes li digueren que no entenien ni pum, i que devia ser farsi, i així va quedar la cosa, fins que vaig fotocopiar la pàgina on sortia el text i ho vaig enviar a un amic que tenc a Tehran... i va dir que allò devia ser àrab, perquè no en clissava ni mitja. A la fi ho vaig mostrar a En Guillem Rosselló Bordoy, que deu ser qui més en sap de Mallorca, de coses d'aquestes, l'homo agafa diccionari i per molt que sucà els alls sols pogué aclarir dues paraules: "encletxa" i "amagat". Aleshores vaig anar jo mateix a l'avenc per retratar-la, no fos cosa que en Bover l'hagués copiada un poc a la biorxa i... no vaig tenir daixons de trobar la inscripció, així que ens haurem quedat amb un pam de nassos, SABENT que hi ha un tresor amagat a una encletxa i sense poder desxifrar la resta de les instruccions que hi deixà gravades per als seus fills el darrer El Hadj quan

enterrà el seu capital un vespre sense lluna, enllumenat per la claror tremolosa d'una llàmpria d'oli. De tornada al seu estimat casal on havia nat i que havia engrandit i millorat tota sa vida, veié el cel enrogrir-se de flamaredes per la banda de Santa Ponça. Entrà sense fer remor dins la seva cambra, on sa dona dormia, una mica cellajunta i intranquila per les notícies que havien estat arribant als darrers temps. Li eixà un escrit davall del coixí on li explicava com recobrar els doblers i s'entrà a la cambra veina, on dormien els seus bessons de dos anys. Tapant la claror de la llumeta amb la mà per no despertar-los, estigué llarga estona mirant-se els dos capets bruns com un gri, escoltant el seu alenar tranquil.

Llavors baixà a la claustra, on el seu fidel criat Alí ja havia ensellat els dos cavalls i la mula amb l'equipatge, i partiren cap a una doble cita que tenien al collet que separa Santa Ponça de Sa Porrassa. La primera, amb llur rei Abú Yahia. L'altra, amb Nostra Dona la Mort.

Pere Morey Servera.

HISTORIALa culebra de mil cabezas

Erase una vez una bruja que por sombrero tenía una culebra de mil cabezas.

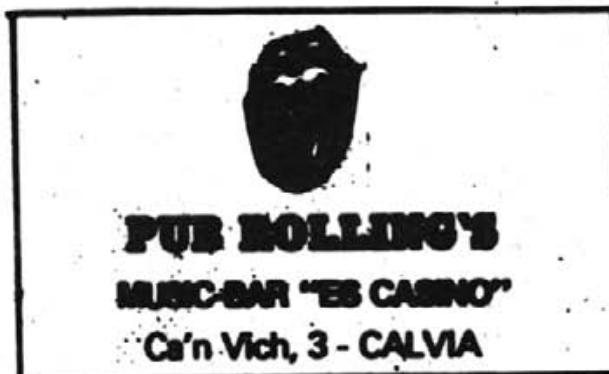
Una noche la bruja se fué con su varita mágica al castillo de la muerte para ver a su rey Satanás.

El castillo por dentro era negro y daba mucho miedo. Las paredes estaban llenas de sangre, y los techos llenos de cuchillos. En la sala había una guillotina, el garrote vil y la silla eléctrica. Satanás le dijo a la bruja que trajera a un hombre para convertirlo en un brujo

La bruja obedeció las órdenes de su rey Satanás y se fué a buscarlo. Una niña que estaba paseando se encontró una varita mágica y resulta que esta varita mágica era de la bruja. La niña dijo las palabras mágicas y de pronto apareció una culebra de mil cabezas. La culebra le dijo que pidiera tres deseos. La niña no podía aceptar esos tres deseos. La niña hizo que desapareciera la culebra de mil cabezas. La niña se fué a su casa a decírselo a su madre. La madre estaba muy contenta, la niña se fué al campo y se encontró el castillo de la muerte, entró dentro y vió a Satanás sentado, salió rápidamente para su casa pero no pudo porque un montón de monstruos le impidieron el paso. Los monstruos empezaron a caminar hacia ella. La niña se subió a un árbol y estuvo quince días en el árbol. Su madre estaba muy preocupada y la llamaba pero no le contestaba, su madre fué en busca de ella y no la encontraba. La niña bajó despacito del árbol para no despertar a los monstruos.

Su madre la vió que venía de las montañas.

La madre y su hija vivieron muy felices y comieron a montones de perdices.

ES VER QUE LA MAR ES UNA BRUIXA DOLENTA?

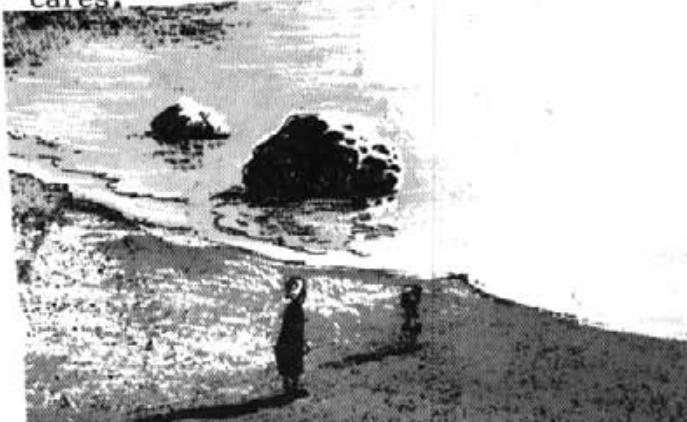
(Continuació del darrer número)

Amb aquest Conte, Pere Morey (que és el seu autor), ha guanyat recentment el Premi BAETULO de la Ciutat de Badalona.

Avui jo estava jugant al parc, i la pilota ha quedat aturada dalt del garrover i ningú s'hi volia enfilar. Hi tiràvem pedres i llaunes de les que hi ha per tot, però mon pare tornava en aquell moment de la feina i m'ha encorajat a pujar-hi jo. Ell m'esperava a baix amb els braços oberts, per si el cas jo llenegava i queia. M'he fet un munt d'esgarrinxades a les cames, però no he plorat gens ni mica. Quan a la fi he abastat la pilota tots els nins han fet mamballetes, i he estat més content! Mon pare m'ha duit fins a ca nostra a be-coll i li ho ha contat a ma mare al vespre. Ella l'ha renyat, però ja se sap que les dones no saben jugar a res divertit. Els homes, diu mon pare, hem de saber acceptar els desafiaments, que segons diu ell són coses que de tot d'una te fan una mica de por, però quan les has fetes estàs tot content, com és ara això de la pujada al garrover.

Se m'ha acudit un desafiament de pinyol vermell: ja estic cansat de que tothom ens vulgui fer por amb la mar, i he decidit que l'aniré a veure. Si el meu padri hi jugava de petit, jo també vull fer-ho. Ja està clar que potser amb tots aquests anys la mar s'ha tornat malsofrida i s'ha fet bruixa, però jo no vull estar pus: tant de predicar-nos a l'escola que mai ens hi hem d'acostar; ara i suara, a la tele, desastres que fa la mar, gent que s'ofega... jo vull treure el gat del sac i m'hi vull enfocar. Sé que està a l'altre costat de la Murada que han fet per protegir-nos, però no sé gairebé com arribar-hi, ara, que he sentit a dir que les aigües de pluja hi van, així que bastarà resseguir el torrentó, que ara a l'estiu sol estar sec sempre, i ja veurem què passa. I paraula de

Bernadet que la mar i jo ens veurem les cares.

Avui és el gran dia! És la festa de l'Assumpta i no tenim escola. Jo volia esperar per les vacances, però no puc esperar a l'hivern (Sabeu que fa molts d'anys a les escoles tenien vacances a l'estiu? L'altre dia vaig sentir com dos mestres vells en parlan). Endemés, als meus pares els han tornat canviar el torn, de manera que els dos se'n van a l'hotel de la Murada de bon matí, així que després de berenar he agafat la cantimplora que vaig deixar anit passada a la gelera, darrera una col perquè ma mare no la vés i començàs a fer preguntes; una bossa de galletes i mitja lliura de xocolata, el tirador i el trinxet que vaig trobar a la cuneta, i he partit cap al torrent.

Està ple de fems, llaunes, botelles rompudes, plàstics i papers. Fins i tot he trobat un "TBO" i he estat a punt de llegir-lo, però l'he deixat arraconat davall una pedra per quan torni... si torn, però quins dois dic: ja està clar que tornaré. Ara ja veig el reixat que separa la zona dels hotels de la zona dels nadius; just mancaria que les fil-ferrades continuassin per dins el torrent... mel d'abella, sí que hi segueixin! Uep! Però aquí estan tallades...

no, i es veu que hi passa gent sovint... ai! M'he quedat enganxat... uiiiii, quin mal, m'he esqueixat els calçons... i m'he fet sang i tot amb les punxes... Urri, ja som devora un hotel, tenc el cor que me fa una viada, mira que si m'aglapien ara! Mecatxin-s'olla, el torrent s'afica dins un túnel, i no es veu gens de claror... sí, allà enfora. Per mi em fa un no sé què entrar-hi tot sol... crec que avui tenc més ganes de veure la Murada. No res, pegaré una tímbara d'aigua, que tenc la boca seca.

Allà hi ha una porta, miraré si m'hi puc esmunyir... ara és la meva, que no hi ha ningú.

Corredors que fan la mateixa pudor que el fum de camió, plens de canonades grosses i petites, l'aire és calent i enganxós i fa olor de fems o de verdures estantisses, per tot es senten remors de motors, allà hi ha una cambra plena de màquines de rentar grossíssimes... i fa un baf d'aigua calenta i sabó!... ai, ve qualcú, m'amagaré dins aquesta gàbia amb rodes plena de raoba... ak, està bruta, però mes val això que no que em trobin... ja se'n van, seguiré explorant.

Al final d'aquest passadís es sent molt de renou de plats, i fa olor de menjar... puek, col-i-flor bollida, és estrany que mengin tan prest... la qüestió és que m'han fet entrar en gana... mira, a darrera aquestes caixes de botelles buides anirà bé per amagarme, i a més podré espiocar entre les junes.

Bé, ara que he menjat un poc de xocolata i galletes i he begut aigua ja em trob un poc millor. Casi tota la gent que ha passat pel corredor en aquest temps era del poble, però més val que no me nyipin. Ara és la meva, que tots semblen haver-se arreplegat per dinar, sent xerrussar i renou de plats, veus: "Pasa el vino, Manué... eshamé un poco má de sopa, Rosio, que no la pagas tú". Una escala, hi pujaré, vegem fins a on em durà. Els esglaons estan esmorrellats i la paret plena de fregades de coses brutes, fins i

tot coses pintades "Lo-la-es-tá-mu-bu-e-na" una porta! L'hauré d'obrir molt poc a poc... SENT PASSES!

Ffuuu! Sort que m'he amagat, darrera la porta i no m'han vist els que han baixat! Un dels dos viu un poc més amunt que ca'l Conco, però tot i així, si me troben, adéu aventura! Vegem si ara puc passar per la porta... Oh, Déu meu, i què és això!

oooooooooooooo

CONTINUARA

oooooooooooooo

FELICITACIÓ

La Revista Veïnats vol felicitar de tot cor al nostre amic i col.laborador Pere Morey per la obtenció d'aquest Premi BAETULO que afageix a la seva col.lecció entre el Premi Joaquim Ruyra, atorgat per la Generalitat de Catalunya, i el Joanot Martorell 1.984 atorgat per l'Ajuntament de Gandia.

Enhorabona Pere i envant!

Juguetes Gual

c. Mayor, 16

Tel. 670190

Calviá - Mallorca

CARPINTERIA

CALVIA

Hnos. INSERTE

c. TRANSFORMADOR, 5/M - TEL.

CALVIA - MALLORCA

EL PREMI DEL MES

Feia estona que el pensàvem, però sempre hi havia algun dolent que se'ls adelantava, però com que aquest mes sembla que tothom fa bonda, la concessió està servida.

Clocada múltiple!:

- Pel senyor Batle.
- pel Grup P.S.O.E.
- Pel Grup U.M.
- Pel Grup A.P. (una mica més fluixa perquè aquests col.laboren una mica).

A tots ells se'ls va dir, fa molt de temps, que tenien una pàgina cada mes a la nostra Revisa, per fer arribar a tots els lectors la seva forma de pensar i d'actuar davant els assumptes del nostres municipi i, llevat d'A.P. en un parell d'articles, cap d'ells ho ha fet!

Ja ho sabeu: bufetada i, amb ella, vos tornam fer l'ofertament: teniu una plana mensual cada un per posar el que volgueu!

"la Caima" →
a Calvià

LA MALA SITUACION DEL CAMPO

No hay duda que el plan de ayuda que la Conselleria de Agricultura pone en manos de los payeses para que las instalaciones sean más rentables y competitivas, son buenas positivas y esperanzadoras. ¡Pero siempre pasa igual!. Nos ponemos la servellera cuando tenemos la frente rota. Si estas medidas protectoras se hubiesen tomado a tiempo, el campo no estaría tan caído ni abandonado. También las casas de las fincas están muy deterioradas, establos, corrales, cobertizos, es una ruina. Lo que hace alestar tan cara la obr, esté, la empresa en mayores dificultades. Tales ayudas están encaminadas principalmente a las fincas familiares.

SI NECESITA UN
BUEN SERVICIO
DE GRUA
LLAME A:

RADIO GRUA
CALVIA

68 09 70

SERVICIO PERMANENTE
CALVIA (Mallorca)

Tels. 67 04 63 - 68 09 70

(Hablaré de las de secano.)

Me parece bien, que a esta clase de haciendas se las tomen en consideración, se las distinga, incluso consideraría acertado que la Conselleria, como si se tratase de una reconversión, si entrase en sus competencias, que con las mismas características y dimensiones, se interesase y luchase a fondo para crear todas las posibles. Son según mi opinión económicamente estas explotaciones, las más beneficiosas, compensativas y retributivas. Dentro del orden familiar magníficas, agradables, satisfactorias. Se economiza mucho tiempo y supone muchas ventajas para una familia vivir, estar y trabajar juntos sin que tengan que desplazarse para nada por cuestiones laboriosas durante la jornada. Si estas familias cuentan con dos miembros entendidos, competentes y la maquinaria correspondiente, podrán hacer todo el trabajo. LLevar la finca bien. Pasarlo bien. Y si compaginan bien el trabajo les sobrará tiempo para unas buenas vacaciones.

¿No es hermoso ésto?. O así era al menos antes de la venida del turismo, que con su gran magnitud, comportamiento y peso económico, conmocionó y cambió todas las estructuras ancestrales de la Isla. Quedando motivado por este acontecimiento, la agricultura, huerta de mano de obra. Al quedar abierta hacia la construcción, hostelería y bares un vía de empleo que la juventud por considerarla más beneficiosa y de su agrado no pensó en aceptar. Los colonos, aquellos amos que durante su vida habían estado en los grandes predios. Que sabían que dos binas es un riego, que cuando se decía que los catalanes de las piedras sacaban panes, respondían muy seguros que los mallorquines de los guijarros obtienen los mismos fines. De ningún modo, al no poder acostumbrarse a una situación tan embarazosa como era el no poder disponer de jornaleros entendidos para trabajos determinados, o cuando la recogida de frutos. Optaron muy a pesar suyo a cambiar de profesión a diferentes actividades. Como casi todos eran gente desenvuelta, espabilada y disponían de dinero, les fue fácil situarse en el comercio, o en el mismo ramo que los había desbancado. Los más modestos siguieron la misma senda quedan-

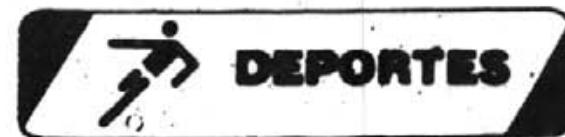
do en el lugar solo gente madura y jubilados que por estima o vocación hacían lo que podían. La almendra y algarroba se puede recoger gracias a la gente que exprofeso viene de la península. No eran suficientes tales contrariedades cuando vinieron a sumarse otras de mayor consideración; la falta de lluvia, la sequia, que hace unos años azota y asola a más de la mitad de la isla de la parte sur; que si persiste un año más la vida quedará paralizada. No será posible con un pie firme en el estríbo, mientras el otro en el aire, caminar comprando agua, pienso y alfalfa para los animales.

Hace unos cuarenta años que empezó este fenómeno, tiempo más que suficiente para contemplar sorprendidos como iba desapareciendo una industria y una riqueza tradicional milenaria de cultivo que lo movía todo; vital, indispensable para la vida humana, donde todos formamos parte, estamos involucrados; si no directamente con el arado o el pico, cuando vamos al mercado por virtuallas para la despensa o llenar el puchero. Y otra que simultáneamente nacía.

La que crea el turismo; pujante vigorosa, desbordante que ha seguido ganando puntos y subiendo escalones hasta el punto de convertir a Mallorca en la gallina de los huevos de oro. Un paraíso donde personalidades de todo el mundo vienen a pasar el tiempo libre, descansar, relajarse y en sus paseos deleitarse, mientras contemplan admirados los valles y montañas hechos de piedra y pino, materiales que tanto escultores como pintores escogen para hacer sus grandes obras.

En cuanto a la payesía, hay una corriente de jóvenes agricultores en toda España, que por sentirse y tener vocación campesina quieren entrar a participar y a formar parte de lleno en ella. Su decisión, en un momento tan crucial no creo sea oportuno, para pensar nada en serio, y menos en hacer algún proyecto. Confiamos en que este año será lluvioso, que las setas rebentará en los agros de nuestras garrigas espesas y jugosas, que los forrajes

volverán a ser frondosos en los prados, y todo será distinto. Si esto ocurriera entonces se podría pensar en algo, hacer algún proyecto o pensar en invertir. Creo que lo más acertado es acudir a la Conselleria a ver hasta donde llega su generosidad y si dispone de algún estudio avanzado por sus ingenieros por donde poder orientarnos. Seguir el mismo sistema típico conocido hasta ahora no es posible. Se arrancó la oliveira por no ser rentable, la mitad de los algarrobos han desaparecido, por ser su precio de cuatro pesetas/kilo durante varios años. Ahora el apreciado almendro sigue el curso de los demás, por perder el valor de quinientas pesetas/kilo el almendrón, dos año seguidos, cuando el cuidar y recoger el fruto es más caro. La situación no es solamente alarmante por lo difícil que es encontrar le una solución estable y rentable en si misma, si no, que ha de permitir al payés colgar la herramienta con que trabaja el viernes y descansar hasta el lunes, percibiendo los mismos ingresos que los que trabajan en otras empresas. Con la incorporación de los jóvenes si las lluvias se normalizaran. Los precios a bajo interés. Y las cooperativas que tendrán que formar para el buen funcionamiento y para cobrar entre otras rebajas en seguros agrarios hasta el ochenta por ciento, podría ser un buen incentivo para conseguir algo.

RADIOGRAFIA DEPORTIVA

Mal empezó la temporada el C.D. Costa de Calvià sumando en septiembre dos puntos, y peor continua, pues en octubre solamente totalizó uno, con el agravante que este último fue sumado en casa ante un equipo muy mediocre. Total, que cuando han transcurrido nueve jornadas se ha colocado, por méritos propios en última posición con solo tres puntos y siete negativos, llenando con ello de estupor a los aficionados y seguidores suyos, pues nadie esperaba a estas alturas ver al equipo en el último puesto de la clasificación. Da escalofríos pensar que por "Mofarés" todavía tienen que pasar los dos equipos palmesanos, Mallorca At., At. Baleares, los Constantia, Ibiza, etc. etc., en fin una serie de equipos que tal como están las cosas, no es ninguna exageración suponer que pueden puntuar. Uno no se explica como un equipo pese a las dos bajas en la defensa, importantísimas, casi con los mismos que la temporada pasada desempeñó un más que aceptable papel, en ésta está de farolillo rojo. Porque en la delantera juegan los mismos y en el pasado mes de octubre han marcado un solo gol. ¿Qué pasa?. ¿Quién nos lo ha cambiado?. La dirección técnica, las lluvias, la entrada en el Mercado Común?. ¿Quién lo sabe?. Lo que sí se sabe sin ningún género de duda, es que si no se pone remedio, si no se cambia radicalmente, nos despedimos a toda velocidad de la categoría Nacional.

La directiva, dando muestras de que no está adormecida, ha cambiado la dirección técnica del equipo,(el Sr. Solivellas está demostrado que no tiene suerte en Calvià), y ha fichado como entrenador a Jaike Fiol, al que deseamos desde esta sección toda la suerte del mundo, (la va a necesitar), en bien suyo, del equipo y de la afición.

En cuanto al C.D. Cade de Paguera, tampoco anda muy fino en esta temporada 85-86, pues a finales de octubre se encuentra en antepenúltima posición con siete puntos y un negativo, cosa a la que no nos tenía acostumbrados, pues por estas fechas estaba encaramado ya en los primeros lugares. También ya ha sido cambiado el técnico,(suelen ser éstos los que pagan el pato), y, al igual que al Calvià, deseamos que estos cambios sean un acierto y que ambos equipos salgan pronto de estas zonas tan bajas.

Que así lo veamos.

S. Barceló

CRONICAS Y RESULTADOS DEL C.D.SANTA PONSA
POR NUESTRO CORRESPONSAL
FRANCISCO JIMENEZ

SON ROCA 0 SANTA PONSA 4

Fuimos a Son Roca después de haber ganado este equipo en terreno adverso con mucho respeto al contrario. No nos equivocamos pues la primera parte fue muy igualada terminando ésta con el resultado inicial. En la reanudación del partido y con una gran actuación por parte del Santa Ponsa, hicimos los cuatro goles. Ha sido el mejor partido jugado por el Santa Ponsa hasta el momento. El gran juego del Santa Ponsa fue aplaudido y reconocido por la afición y el equipo rival, reconociendo por la junta directiva el buen fútbol desarrollado por nuestro equipo y felicitándonos por ello.

SANTA PONSA 5 J.SALLISTA 0

Después de la victoria en Son Roca acudió la afición al Polideportivo con ganas, pero como en jornadas anteriores la superioridad fue manifiesta. Desde el primer momento y en la primera parte, con un resultado grande los jugadores se relajaron y quizás sobró la segunda parte.

BINISALEM 2 SANTA PONSA 0

Se empezó el partido con bastante buen fútbol por ambos equipos en el cual creo que el primer gol del equipo de casa fue de un rechace y en este momento empezó a llover y el estado del terreno de juego fue muy malo, cuando más apretaba el Santa Ponsa, llegó el penalty, fue el estado del terreno y subió al marcador el dos a cero.

SANTA PONSA 3 GENOVA 0

Con un campo impracticable se jugó este partido y temiendo la experiencia del día anterior se jugó este partido en el cual sobre el campo por el agua caída durante la semana y el mismo domingo sólo hubo corazón en el terreno de juego.

SANTA PONSA 2 ALCUDIA 1

Se esperaba al líder con expectación y con un gran lleno en el Polideportivo siendo el Día del Club. El partido no fue bueno pues el Alcudia, equipo muy experimentado y después de marcar el primer gol rival en Polideportivo y un árbitro que pitaba todo cortando con su actitud todo ataque del Santa Ponsa, la pelota estaba más parada que rodando, con un equipo tan experimentado como el Alcudia y siendo líder sabíamos que iba a ser difícil remontar el partido pero con un gran gol antes de terminar la primera parte y un penalty después dió la victoria al Santa Ponsa.

FRANCISCO JIMENEZ

IIon TROFEU A LA REGULARITAT
REVISTA VEINATS

C.D. COSTA DE CALVIA

Nombres	Partidos	Puntos
1º Seguí	9	15
2º P. Antonio	8	11
3º Moreno	9	11
4º Kubalita	6	10
5º Thomás	6	9
6º Varela	9	9
7º Fernando	5	7
8º Luis	6	6
9º Roig	7	6
10º Xamena	5	5

Hasta 19 jugadores clasificados

C.D. CADE DE PAGUERA

1º Oliver	9	18
2º Vicente	8	17
3º Mingorance	8	14
4º López	8	
5º Cámara	9	13
6º Márquez	7	12
7º Millán	5	11
8º Campos	8	11
9º Isidro	4	10
10º Fernández	8	10

Hasta 18 clasificados

C.D. SANTA PONSA

1º Martínez	9	24
2º Serra	9	23
3º Turró	9	20
4º Javi	9	19
5º Mena	7	19
6º Carmelo	8	19
7º Amer	7	18
8º Alvaro	8	18
9º Pachy	9	15
10º Félix	7	13

Hasta 18 clasificados.

Tercera División

AT. BALEARES	9	7	1	1	20	4	15	*5
Mallorca At.	9	4	5	0	21	5	13	*3
Hospitalet	9	5	3	1	16	10	13	*3
Sta Eulalia	9	5	2	2	15	8	12	*4
Constancia	9	5	1	3	16	9	11	*1
Murensa	9	4	3	2	10	6	11	*3
Sp. Mahonés	9	4	3	2	12	8	11	*3
Felanitx	9	4	2	3	9	9	10	
Bedía	9	3	4	2	8	8	10	*2
Ibiza	9	3	3	3	10	9	9	*1
Montuiri	9	4	1	4	11	14	9	*1
Sóller	9	3	3	3	10	13	9	*1
Ferreries	9	4	1	4	9	12	9	*1
At. Ciutadella	9	2	4	3	9	10	8	-2
Santanyí	9	3	2	4	12	23	8	
Alaró	9	2	2	5	10	17	6	-4
Portmany	9	1	3	5	11	19	5	-5
Alaior	9	1	2	6	7	13	4	-6
Mazarrónense	9	1	2	6	4	16	4	-4
C. Calvià	9	1	1	7	8	16	3	-7

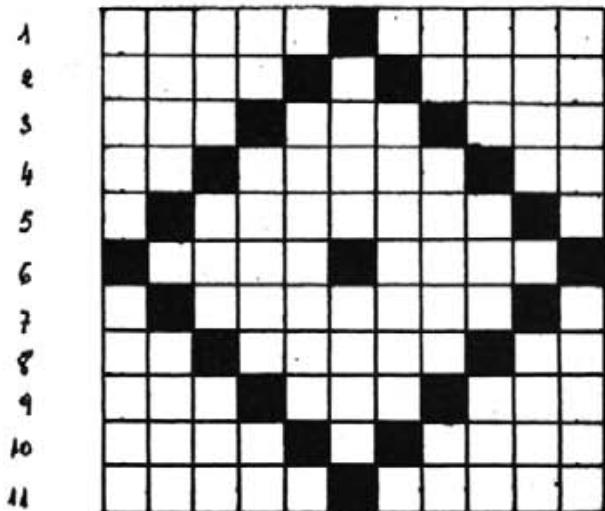
Regional Preferente

LLOSETENSE	9	5	3	1	15	7	13	*3
Esporles	9	5	3	1	14	7	13	*5
Son Sardina	9	4	4	1	11	5	12	*4
Porto Cristo	9	5	2	2	21	11	12	*2
R. L. Victoria	9	5	1	3	18	14	11	*3
Ses Salines	9	4	2	3	16	19	10	
La Unión	9	3	3	3	12	12	9	1
Artá	9	4	1	4	12	15	9	*1
Campos	9	4	1	4	9	10	9	*1
Pollença	9	4	1	4	14	18	9	-1
Escolar	9	3	2	4	18	14	8	-2
Andratx	9	2	4	3	12	11	8	-2
Cultural	9	3	2	4	8	14	8	
Cerdanyola	9	2	3	4	9	12	7	-3
Independiente	9	2	3	4	13	18	7	-1
Cade	9	2	3	4	10	16	7	-1
Arenal	9	2	2	5	6	9	6	-2
Xilvar	9	1	2	6	3	10	4	-6

Primera Regional

ALCUDIA	8	7	0	1	19	8	14	*4
Sta Ponça	8	6	1	1	21	4	13	*5
Petra	8	5	2	1	17	8	12	*4
Soledad	8	5	1	2	17	8	11	*3
Alqueria	8	3	4	1	15	12	10	*2
Binissalem	8	4	1	3	13	9	9	*1
Ferriolense	7	3	3	1	18	13	9	*3
Esparta	8	3	2	3	14	11	8	*2
Marmatxi	8	3	1	4	19	19	7	-1
Juve	8	2	3	3	13	15	7	-3
Génova	8	2	3	3	12	15	7	*1
Son Roca	8	3	1	4	10	16	7	*1
J. Balears	8	2	2	4	15	21	6	-2
Ca'n Picafort	8	2	2	4	11	18	6	-4
Virgen de Lluch	7	2	1	4	10	14	5	-3
At. Rafal	8	2	0	6	12	22	4	-6
Sant Jordi	8	1	2	5	13	25	4	-2
J. Selliste	8	1	1	6	10	21	3	-5

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

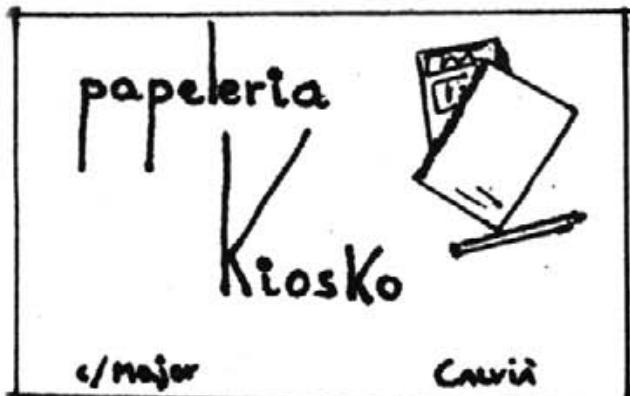

VERTICALES

- 1.- Cabra montés.- Torraba.-2.-Expulsa el aire ruidosamente.- Mil.- Gigante fabuloso antropófago.-3.- Une.- Al revés se desploma.- Manifiesta alegría al revés.-4.-Negación.-Amola.-Al revés, matrícula española.- 5.- Vocal.-Estado norteamericano.- Vocal.-6.-Al revés, reside, habita.- Acaudalada, al revés.-7.-Preposición.-Arrimar.-Consonante.-8.- Nota musical.- Medida de superficie, plural.- Al revés, nota musical.- 9.- Marchaba.- Plural de vocal.- Nombre de mujer.- 10.- Familiarmente, mucha cara.- Cincuenta.- Mamífero bovino con gibas, al revés.-11.- Sucesión continuada de olas.- Carbón encendido.-

HORIZONTALES

- 1.- Patria de Ulises.- Contrabando.-
- 2.-Tipo de calzado.-Hijo de Adán y Eva.-
- 3.-Canción canaria.- Altar.-Amarra,une.-
- 4.-Nombre de consonante.- Lienzo de Aronca, villa de Portugal.- Al revés. onomatopeya de risa.- 5.- Vocal.- Pasajero de corta duración.- Vocal.-6... Gramínea muy apetecida por las aves de corral.- Al revés, enterarse de un escrito.- 7.-Vocal.-Conducto de agua sucias. plural.- Consonante.- 8.-Vkoz del arriero.-Cuarto trasero de un animal, plural.- Patria de Abraham.- 9.- Oficial del ejército turco.- Al revés, parte del río ej su desembocadura.- Manto de los beduinos.-10 .-Pujanza, valor.- Consonante.- Nombre de consonante, plural.-11.- Arteria del cuerpo humano.- Serie de petrados coloçados en cadena.-

SOLUCION AL NUMERO ANTERIOR

HORIZONTALES

- 1.-Enero.- Gibón.- 2.- Fifa.-P.-Capa.-
- 3.-Eta.-Pia.-Rin.-4.-80.-Nanro.-Os.-
- 5.-O.-Heroina.-A.-6.-Mate.-7.-D.-Zacatin.
- A.-8.-El.- Sejap.- Ip.-9.-Boa..-Ros.-
- Oru..-10.-Unia.-S.-Lisa.-11.-Tarta.-
- Meter.-

**FOTO
ESTUDIO**

Cl. Sor Rosenda - Calvià

BODAS BAUTIZOS COMUNIONES *

TRABAJOS AFICIONADO: **20% DTO.**

REPORTAJES

Cl. Mayor, 27 Tel: 670464

CAJA DE BALEARES "SA NOSTRA"

Resumen Económico

INVERSIONES CREDITICIAS

Nueva financiación en préstamos y créditos

En el ejercicio 1984

	Num. operaciones	Millones ptas.
■ Vivienda y construcción	2.560	6.117,9
■ Agricultura	202	207,4
■ Industria	523	644,7
■ Comercio	754	770,3
■ Particulares y varios	11.400	5.774,8
■ Monte de Piedad	8.544	146,3
	23.983	13.661,4

INVERSIONES CREDITICIAS

TOTAL EN 1982
24.811 16.273

TOTAL EN 1984
23.983 13.661

TOTAL EN 1983
25.560 18.725

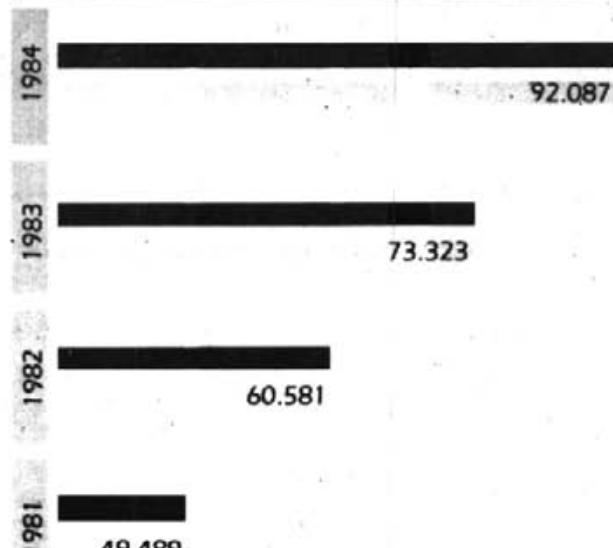

RECURSOS DE CLIENTES

Situación a 31 Diciembre 1984 1983

■ Millones de pesetas	92.087	73.323
■ Número de cuentas	606.704	596.924
Variaciones anuales		
■ Millones de pesetas	18.764	12.742
■ % de variación	25,59	21,03

RECURSOS DE CLIENTES

- Número de cuentas
Millones de pesetas
- Gastos e inversiones realizados
en obra social y cultural
- Promoción del ahorro